

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd /
Achieving More Together

Adolygiad Canol Blwyddyn 2019/20

Mabwysiadu
Canolbarth a Gorllewin Cymru
Adoption
Mid & West Wales

Gwasanaeth
Mabwysiadu
North Wales
Adoption
Service
Gogledd Cymru

South East Wales Adoption Service
Achieving More Together
Gwasanaeth Mabwysiadu De-ddwyrain Cymru
(Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd)

Western Bay
ADOPTION SERVICE
GWASANAETH MABWYSIADU
Bae'r Gorllewin

Vale, Valleys
and Cardiff
Adoption
Mabwysiadu
yn y Fro, y Cymoedd
a Chaerdydd

St David's Children Society

adoptionuk

or gyfer pob teulu sy'n mabwysiadu
for every adoptive family

Credwch
mewn plant
Believe in
children

Barnardo's
Cymru

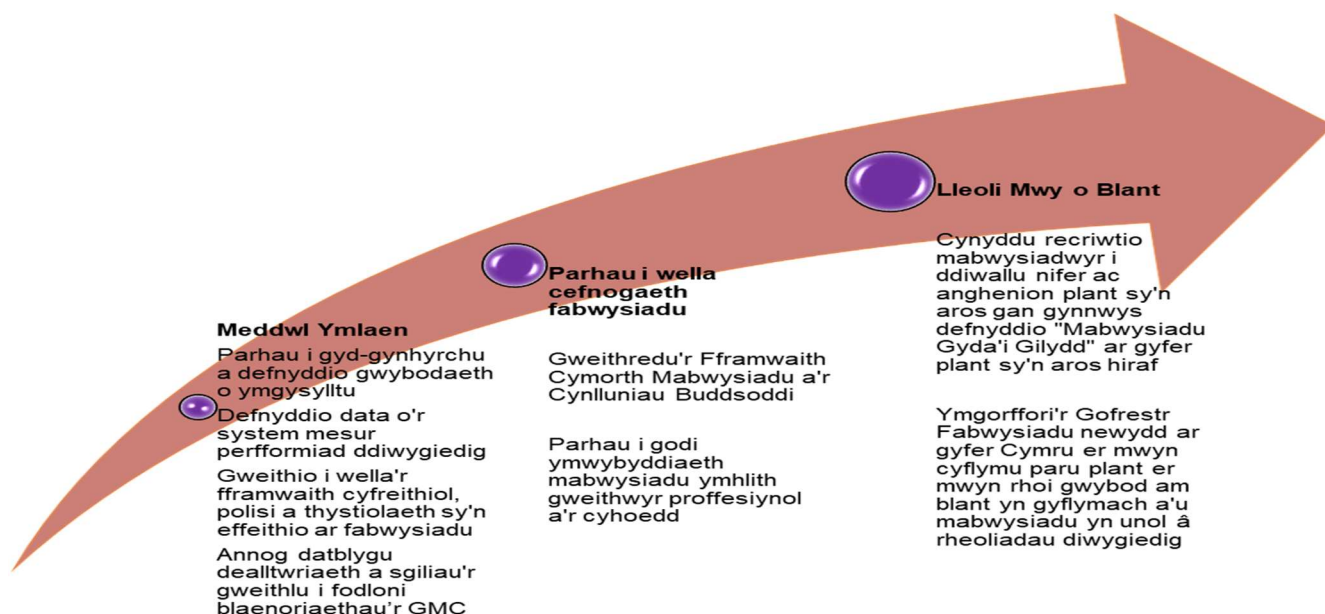

association for fostering and adoption
cymdeithas ar gyfer maethu a mabwysiadu

Cyflwyniad

Y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (GMC) yw'r fenter gydweithredol ledled Cymru ar gyfer darparu gwasanaethau mabwysiadu; ei rôl yw gwella gwasanaethau mabwysiadu er budd pawb sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu yng Nghymru.

Drwy ei strwythur cenedlaethol/rhanbarthol/lleol ar gyfer gwasanaethau mabwysiadu Awdurdodau Lleol a'i bartneriaeth ag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol, lechyd, Addysg ac eraill, mae'r GMC wedi bod yn gwella gwasanaethau ers 2014. Nodir ein blaenoriaethau presennol isod.

Mae'r adroddiad hwn, sydd wedi'i ysgrifennu gyda chyfraniad gan wasanaethau a rhanddeiliaid ledled Cymru, yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am ein gwaith a blaenoriaethau eleni.

Rydym yn gobeithio y bydd yr adroddiad yn ddefnyddiol i'r rhai sy'n defnyddio ein gwasanaethau, gweithwyr proffesiynol yn ogystal â Llywodraeth a Gweinidogion Cymru.

Geraint Hyslop

Cadeirydd y Bwrdd
Llywodraethu

Philip T. Hobson

Cadeirydd Annibynnol y
Grŵp Cynghori

Suzanne Sjötho

Cyfarwyddwr

Blaenoriaeth 1: Lleoli mwy o Blant

Cynyddu recriwtio mabwysiadwyr

Uchelgais y GMC yw sicrhau bod pob plentyn sydd â chynllun mabwysiadu yn gallu cael ei leoli gyda'i deulu mabwysiadol newydd mewn modd amserol – yn ddelfrydol o fewn chwe mis ar ôl i'r gorchymyn lleoli gael ei ganiatáu. Er mwyn gwneud hyn, mae rhanbarthau ac asiantaethau'r GMC yn anelu at gynyddu nifer y teuluoedd sy'n mabwysiadu sy'n cael eu cymeradwyo.

Ers i'r GMC gael ei ffurfio bu angen, ar gyfartaledd, am 500 o deuluoedd y flwyddyn i osod y plant yn aros ar ddechrau pob blwyddyn yn ogystal â'r rheiny sydd â gorchmynion lleoli newydd a ganiatawyd yn ystod y flwyddyn. Mae strategaeth recriwtio'r GMC yn gofyn i asiantaethau bennu nodau recriwtio realistig sy'n galluogi'r gwasanaeth i gynyddu recriwtio'n raddol a lleihau'r bwlch rhwng yr angen a'r mabwysiadwyr sydd ar gael yn y tymor byr. Ar ôl hyn, rhagwelwn y bydd yr angen cyffredinol am leoliadau yn lleihau i 300/350 o deuluoedd y flwyddyn, os yw lefelau'r galw'n aros yr un fath.

Mae'r tueddiad tymor hwy ar gyfer cymeradwyo mabwysiadwyr ar i lawr, ond sefydlogodd rhwng 2017/18 a 2018/19 ac mae lefelau cymeradwyo bellach yn dechrau codi eto. Ein nod yw atgyfnerthu'r arwyddion hyn a sicrhau eu bod yn fwy cyson er mwyn cau'r bwlch rhwng y galw a'r lleoliadau sydd ar gael, gan wella'r amserlenni a'r canlyniadau ar gyfer plant.

Mae lefelau ymholiadau newydd wedi cynyddu; daeth 849 o ymholiadau i law yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn hon; y lefel uchaf yn y cyfnod amser hwn ers i'r GMC gael ei ffurfio.

Ar bwynt canol blwyddyn roedd 123 o deuluoedd mabwysiadol newydd wedi'u cymeradwyo yng Nghymru, lefel uwch nag yn ystod hanner cyntaf y tair blynedd flaenorol.

Rydym wedi cynnal perfformiad da drwy gymeradwyo llawer o fabwysiadwyr newydd yn ystod y chwe mis a argymhellir, o dderbyn eu cais ffurfiol; y cyfartaledd ar gyfer Cymru yw 6.3 mis gyda 73% o'r cymeradwyaethau o fewn yr amserlen honno.

Ar lefel o 144, mae cynnydd cyffredinol bach yn yr asesiadau newydd sy'n cael eu cychwyn erbyn canol y flwyddyn o gymharu â blynyddoedd blaenorol, gan arwain at gynnydd bach a ragwelir ar gyfer y flwyddyn. Fodd bynnag, mae nifer yr asesiadau newydd a gychwynnir bob chwarter wedi dechrau gostwng ac mae i hyn oblygiadau o ran cymeradwyo yn y tymor canolig.

Mae hyn yn dangos bod ein cynlluniau yn dechrau cael effaith

Beth ydyn ni wedi'i wneud?

Beth nesaf?

- ❖ Gwnaethom gyflogi cwmni Cysylltiadau Cyhoeddus proffesiynol, gyda chefnogaeth ein grŵp recriwtio a marchnata, ar gyfer dull mwy integredig gan gynnwys:

Parhau i ymgorffori'r dull integredig o weithredu

- Cydweithio i fynychu digwyddiadau cenedlaethol megis yr Eisteddfod Genedlaethol neu weithgareddau hyrwyddo eraill megis hysbysebion cenedlaethol.
- Cefnogi gweithgareddau a digwyddiadau rhanbarthol e.e. diwrnodau PRIDE lleol
- Datblygu a chyhoeddi pecyn cymorth cyfryngau cymdeithasol ar gyfer Rhanbarthau, Awdurdodau Lleol ac asiantaethau
- Creu ymgyrch newydd
'*Dewch i fod y rhiant dim ond chi gallwch fod*' drwy
#GallwchChiFabwysiadu

Cyflwyno'r ymgyrch newydd yn ystod wythnos fabwysiadu genedlaethol a thrwy gydol 2^{il} hanner y flwyddyn

Rydym wedi cytuno ein bod am gael swyddog recriwtio arbenigol ym mhob un o'r gwasanaethau mabwysiadu rhanbarthol gan fod hyn wedi gweithio'n dda yng Ngogledd Cymru a'r Fro, y Cymoedd a Chaerdydd.

Erbyn diwedd y flwyddyn bydd gan bob un o'r 5 rhanbarth y gallu hwn yn eu gwasanaeth.

Rydym wedi rhoi canllaw arfer da ar waith er mwyn i staff newid y ffordd rydym yn ymdrin ag ymholiadau a cham cynnar y broses asesu fel bod gwybodaeth a negeseuon yn gyfredol, yn gywir ac yn gyson ledled Cymru.

Mae hyn yn cael ei ddatblygu'n wybodaeth ar gyfer darpar fabwysiadwyr.

Rydym wedi datblygu canllawiau ac wedi darparu hyfforddiant i staff yn barod ar gyfer gweithredu'r broses '2 gam' newydd ar gyfer asesu darpar fabwysiadwyr y mae Llywodraeth Cymru yn eu gweithredu.

Yr ydym yn barod i weithredu hyn er bod ychydig o oedi wedi bod nawr yn Llywodraeth Cymru

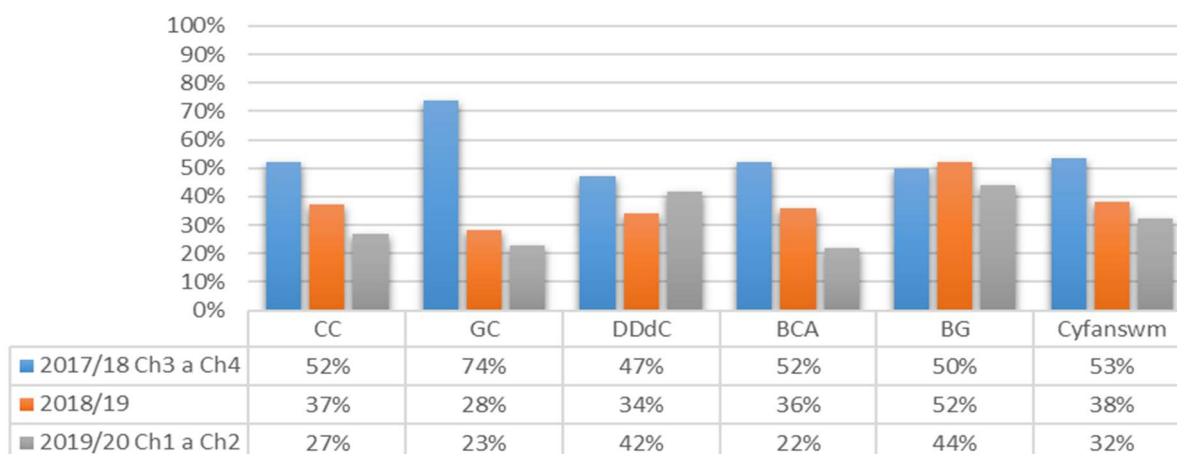
Rydym wedi diwygio ein strategaeth recriwtio er mwyn i ni fod yn gliriach ynglŷn â'r hyn y mae angen i ni ei wneud a sut y byddwn yn ei wneud.

Rydym yn gweithio ar greu mwy o gysondeb yn ein gwasanaethau drwy ddull 'Model Optimaidd' h.y. cytuno ar nodweddion allweddol ein gwasanaeth recriwtio a'r holl ranbarthau sy'n gweithio tuag at hyn.

Rhoi plant mewn ffordd amserol

Hyd yn hyn eleni, mae 32% o'r plant a leolwyd wedi cael eu lleoli o fewn 6 mis i'w gorchymyn lleoli gael ei roi, o gymharu â 38% yn ystod y flwyddyn fusnes 2018/19, gyda'r ffigwr chwarterol uchaf hyd yma ar 47%. Ar lefel ranbarthol ar hyn o bryd, mae hyn yn amrywio o 44% yn y Bae Gorllewinol i 22% yng Nghymoedd y Fro a Chaerdydd. Hefyd, mae sefyllfa lai o fabwysiadwyr ar gael yn cael effaith ar yr amserlenni.

Cyfran y plant sy'n cael eu mabwysiadu i'w mabwysiadu o fewn 6 mis i'w gorchymyn lleoli

Mae'n anochel bod y plant sy'n cymryd mwy o amser i gael eu lleoli yn dylanwadu ar y cyfnod amser cyfartalog. Mae'r effaith ar amserlenni wedi'i chymedroli gan y ffaith gadarnhaol iawn fod rhanbarthau wedi llwyddo i osod plant mwy cymhleth.

Yn fwy cyffredinol, mae'r canlynol yn nodweddu sefyllfaoedd lle mae lleoliadau'n cymryd mwy o amser:

- Plant cymhleth, yn enwedig y rhai ag anghenion iechyd sylweddol, plant hŷn a grwpiau o frodyr a chwiorydd;
- Asesiadau gofalwyr maeth i fabwysiadu'r plentyn yr oeddent wedi bod yn gofalu amdano yn dechrau'n hwyr yn y broses; ac
- Achosion llys hirfaith, wedi'u cysylltu'n gynyddol ag apeliadau gan rieni biolegol neu â cheisiadau diddymu ar adeg lleoli.

Dengys ein data gweithgarwch craidd ar gyfer hanner cyntaf y flwyddyn fod gostyngiad bach wedi bod yn lefel y gorchmynion lleoli a wnaed hyd yn hyn eleni, a'r nifer o blant sy'n cael eu hystyried i'w mabwysiadu ar yr adeg 'dylid lleoli ar gyfer mabwysiadu' sydd yn digwydd cyn hyn. Mae hyn yn annhebygol o gael effaith sylweddol ar y galw cyffredinol am leoliadau mabwysiadol yn y tymor byr.

- Mae 280 o blant wedi cael eu hatgyfeirio at wasanaethau mabwysiadu rhanbarthol;
- Mae 164 penderfyniad newydd ynghylch 'dylid lleoli ar gyfer mabwysiadu' wedi'u gwneud gan awdurdodau lleol;
- Mae llysoedd Cymru wedi rhoi 160 o Orchmynion Lleoli newydd.

Ynghyd â hyn:

- Mae 164 o blant wedi cael eu lleoli gyda'u teulu mabwysiadol, lefel uwch nag yn yr un cyfnod yn ystod y 3 blynedd diwethaf;
- Bu cynnydd hefyd yn nifer y plant sy'n cael newid eu cynlluniau mabwysiadu, ac rydym wedi dechrau eu monitro. Mae dadansoddiad cynnar o'r data yn dangos mai argaeledd lleoliadau yw'r prif reswm mewn mwy nag 80% o'r achosion lle y digwyddodd hyn.

Plant sy'n aros

Yn gyffredinol ar ganol y flwyddyn (30/09/19) roedd ychydig o dan 298 o blant, a oedd yn destun gorchymyn lleoliad ond heb eu paru eto, yn aros. O fewn y cynllun hwn mae tua 20%, neu fwy na 60 o blant, hefyd wedi symud ymlaen yn gadarn ar gynlluniau sy'n aros am gytundeb ffurfiol. Y nifer wirioneddol o blant a oedd yn aros am leoliad i'w nodi ar ddiwedd Ch2/canol blwyddyn oedd tua 236. Yn ogystal, rydym yn rhagweld y bydd tua 170 o orchmynion lleoli newydd yn cael eu gosod yn ail hanner y flwyddyn.

Mae gwasanaethau'n gweithio'n galed ac ar y cyd i recriwtio mwy o fabwysiadwyr ac i leoli plant sy'n aros, gan gynnwys drwy ddefnyddio Cofrestr Fabwysiadu Cymru newydd a'r gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'i Gilydd.

Cofrestr Fabwysiadu Cymru
Adoption Register Wales

Cofrestr Fabwysiadu Cymru

Dyma chwe mis cyntaf Cofrestr Fabwysiadu Cymru newydd sydd wedi'i bweru gan gronfa ddata'r 'gwneuthurwr cyswllt'. Mae hyn wedi darparu ffordd newydd o weithio i staff sy'n 'canfod teulu' ar gyfer plant ledled Cymru. Mae'r gwasanaeth newydd hefyd yn darparu mynediad wedi'i reoli ar gyfer teuluoedd sy'n mabwysiadu, felly gall y teuluoedd hynny gydd am fod yn fwy gweithredol yn eu gweithgaredd canfod teulu.

Yn ystod hanner cyntaf y flwyddyn hon:

- Mae dros 1,300 o ddatganiadau o ddiddordeb wedi eu gwneud neu wedi eu derbyn am blant;
- Mae dros 100 o deuluoedd wedi bod yn weithgar gyda'r gwasanaeth yn gwneud eu hymholiadau eu hunain;
- Mae 38 o blant wedi cael eu paru drwy'r gwasanaeth; ac
- Mae 5 teulu wedi cael eu paru drwy'r gwasanaeth.

adopting together | mabwysiadu
gyda'n gilydd

Mabwysiadu gyda'i Gilydd

Mae'r gwasanaeth 'Mabwysiadu gyda'i Gilydd' yn broiect cydweithredol, partneriaeth y gofynnodd GMC i Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol Cymru ei ddatblygu er mwyn i'r plant mwyaf cymhleth sy'n aros hwyaf am leoliad gael eu lleoli'n haws i'w mabwysiadu gyda chymorth wedi'i warantu.

Dan arweiniad Cymdeithas Plant Dewi Sant, caiff ei ddarparu gan Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol Cymru a'i gefnogi gan y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ar lefelau rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'n dwyn ynghyd wybodaeth ddamcaniaethol ac arfer gorau ledled y DU mewn i un model penodol. Dechreuodd y gwasanaeth ym mis Hydref 2018 ac yn gyffredinol mae wedi lleoli 13 o blant yn ei flwyddyn gyntaf o weithredu. O'r plant hyn mae 70% yn fechgyn ac oedran cyfartalog y plant a leolir yw 4 oed ac 8 mis.

Mae saith o'r plant hyn wedi'u gosod yn ystod blwyddyn fusnes 2019/20, hyd yma, sy'n cynnwys 2 grŵp o frodyr a chwiorydd a 2 blentyn sengl.

Blaenoriaeth 2: Parhau i wella Cymorth Mabwysiadu

Gweithredu Fframwaith Cymorth Mabwysiadu'r GMC

Ym 2016, datblygodd GMC ei chynllun strategol ar gyfer datblygu gwasanaethau cymorth mabwysiadu yng Nghymru.

Gyda'i symbol ymbarél nodedig, y weledigaeth dros amser oedd gwarantu 'Cynnig Craidd' o gefnogaeth i holl blant a phobl ifanc mabwysiedig Cymru a'u rhieni yn ogystal ag i eraill yr effeithir arnynt gan fabwysiadu.

Y bwriad oedd y byddai'r 'Cynnig Craidd' hwn yn:

- paratoi teuluoedd mabwysiadu ar y cychwyn ac yn cefnogi eu dyddiau cynnar er mwyn annog teuluoedd iach a hyderus;
- darparu gwybodaeth, cyngor neu gymorth effeithiol ar gyfer mabwysiadu yn ôl yr angen ac mewn modd amserol fel bod unrhyw faterion sy'n codi yn llai tebygol o waethgu; a
- darparu cymorth parhaus neu ail-fynediad hawdd i wasanaethau lle bo angen hynny.

Rhoddwyd hwb enfawr i wireddu'r weledigaeth hon pan gyhoeddodd Llywodraeth Cymru becyn buddsoddi gwerth £2.3 miliwn o Ebrill 2019.

Yn anochel, mae 6 mis cyntaf eleni wedi bod yn gyfnod sylfaen ac ar draws Cymru rydym wedi bod yn rhoi pethau ar waith i greu gwasanaethau newydd a gwell. Rydym wedi cwblhau'r broses o gynllunio gwasanaethau, pennu gwasanaethau, creu swyddi a recriwtio iddynt, yn ogystal â dyfarnu contractau drwy brosesau busnes a chaffael arferol.

Fodd bynnag, wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi, rydym yn hyderus y byddwn yn dechrau gweld rhywfaint o effaith o ran nifer y plant a'r teuluoedd a gynorthwyir.

Beth yw'r cynllun?

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

Mae'r cymorth cynnar i deuluoedd ag anghenion datblygol drwy raglen AUK TESSA i gynnwys:

- Rhieni-bartneriaid wedi'u hyfforddi, gydag asesiad seicoleg, ar gyfer teuluoedd sy'n mabwysiadu;
- Cydlynnydd rhiant-bartner ym mhob rhanbarth / asiantaeth i recriwtio, ategu at wasanaethau dyletswydd a chefnogi ASSA diwygiedig; ac.
- Amrywiaeth o ddarpariaeth gyffredinol / targedig a ddatblygir trwy TESSA.

Daeth yr arian ar gael ym mis Ebrill ac mae llawer iawn wedi'i wneud i sefydlu'r gwasanaeth:

- Mae AUK wedi recriwtio a hyfforddi 11 rhiant-bartner;
- Contract seicoleg mewn lle;
- Penodwyd cydlynnydd cenedlaethol AUK;
- Mae 4 o'r 5 cydgysylltydd rhanbarthol wedi'u penodi; ac mae
- Prosesau atgyfeirio ar waith.

Bydd y gwasanaeth yn dechrau derbyn cyfeiriadau ym mis Tachwedd

Beth yw'r cynllun?

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

Mae gwasanaeth cymorth a gwybodaeth newydd i blant a phobl ifanc, rhan o'r gwasanaeth cenedlaethol newydd, yn gweithredu ym mhob rhanbarth mabwysiadu.

Sefydlwyd gwasanaeth 'Connected' i gymryd lle 'Siarad am Fabwysiadu'

- Cynigiwyd i drosglwyddo 100 o blant a phobl ifanc i wasanaeth newydd / mae 63 wedi'u cofrestru ar hyn o bryd
- Contract ar gyfer Swyddog Datblygu Cenedlaethol mewn lle a phenodiad wedi'i wneud.
- Cafodd cais 3^{ydd} sector ei wneud er mwyn ariannu seilwaith
- 4 o 5 o staff rhanbarthol mewn lle.

Beth yw'r cynllun?

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

The Adoption Process | FAQs | Family Stories | Our children | Adoption Register for Wales | Events | Adoption Support | Life Journey

- + NAS Approach to Life Journey Work
- + Why Life Journey Work is important
- + Life Journey Toolkit

The Life Journey archive is an online resource aimed at everyone involved with Adoption in Wales. The resource is aimed at Adopters, Foster Carers, Social Workers and support staff, birth parents, adopted children & young people, as well as all professionals involved in the adoption process. All these groups will find something relevant in this resource. We hope you find it useful! Please use the menu to explore the resources on offer.

Rhoi'r fframwaith deunyddiau siwrne bywyd newydd i berson a enwir ym mhob rhanbarth i oruchwylio ansawdd / argaeledd wrth baru a lleoli.

Mae AFA Cymru yn parhau i'n cefnogi gyda'r project hwn

- Mae 4 o'r 5 rhanbarth wedi penodi staff.

Beth yw'r cynllun?

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

Gweithredu cynlluniau unigol ar gyfer mabwysiadwyr ar ôl hyfforddiant / datblygiad cymeradwyo.

- Mae gwaith paratoi cyn cymeradwyo wedi'i ddiwygio
- Mae'r 13 modiwl ôl-gymeradwyo wedi'u cwblhau a'r 14^{eg} wedi'i gomisiynu
- Mae llyfryn ar gyfer y cynnig ôl-gymeradwyo wedi cael ei gwblhau
- Mae 2 rhanbarth yn dechrau cyflawni'r gwaith.

Beth yw'r cynllun?

Gwella'r amrywiaeth o gymorth therapiwtig targedig / arbenigol sydd ar gael trwy iechyd, gofal cymdeithasol ac addysg.

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

Mae gwasanaeth TESSA (uchod) yn rhan o hyn, sy'n gysylltiedig â'r hyn rydym wedi bod yn ei wneud i gynyddu'r cymorth seicoleg i bob rhanbarth sydd wedi'i fodelu ar y gwasanaeth sydd ar gael yn Ne-ddwyrain Cymru.

- Mae pob rhanbarth wedi gwneud cais i'r Gronfa Gofal Canolradd am arian i greu cymorth seicoleg i blant wedi'u mabwysiadu.

Beth yw'r cynllun?

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

AFA CYMRU
association for fostering and adoption
cymdeithas ar gyfer maethu a mabwysiadu

Fframwaith a dull arfer gorau newydd ar gyfer:

- lleoli plant a darparu cymorth cynnar (gan gynnwys Mabwysiadu gyda'i Gilydd);
- cyswllt a hwylusir yn effeithiol gan wasanaethau / asiantaethau rhanbarthol;
- asesiad cymorth mabwysiadu, cynllunio ac adolygu ar gyfer bob plentyn; a
- gweithio gyda rhieni biolegol, gan gynnwys cysylltiadau i brojectau Myfyrio.

Mae AFA Cymru wedi cael eu comisiynu fel ein partner strategol ar gyfer y gwaith hwn

- Contract mewn lle
- Gwaith yn mynd rhagddo ar 2 o'r 4 ffrwd waith.

Ynghyd â hyn, mae'r tîm canolog wedi:

- Cydweithio â chanolfan gyfreithiol plant Cymru ac wedi cyhoeddi taflen gyngor ar gysylltu â phlant a phobl ifanc
- Cydweithio â Voices from Care Cymru i hyrwyddo pwysigrwydd cyswllt brodyr a chwiorydd gan gynnwys digwyddiad i ymarferwyr.

Beth yw'r cynllun?

Ar ba bwynt ydym yng nghanol y flwyddyn?

Gwerthuso'r rhaglen newid a gwella

Mae hyn yn cael ei gaffael ar hyn o bryd.

Ynghyd â'r rhanbarthau a'r asiantaethau uchod, parhau i ddarparu amrywiaeth o wasanaethau cymorth a mynediad at wasanaethau mwy arbenigol lle mae angen. Mae pob un o'r rhanbarthau ac asiantaethau yn darparu grwpiau cefnogi a diwrnodau hwyl i'r teulu i fabwysiadwyr ac mae Adoption UK (AUK) wedi cynyddu nifer y grwpiau cymorth y mae'n eu darparu i 13 ledled Cymru, gan gynnwys rhai ar gyfer grwpiau mwy arbenigol i rieni plant yn eu harddegau, rhieni sengl, Rhieni LHDT, tadau, oedolion sy'n mabwysiadu, teidiau a neiniau ac ati.

Parhau i godi ymwybyddiaeth o fabwysiadu ymhlith gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd.

Rydym wedi parhau i gefnogi AUK fel y partner arweiniol sy'n gweithio i wella **ymwybyddiaeth o fabwysiadu mewn gwasanaethau addysg**. Mae AUK unwaith eto wedi denu grant gan Lywodraeth Cymru i barhau â'r gwaith hwn sydd eleni yn canolbwyntio ar wella pontio plant wedi'u mabwysiadu o'r ysgol gynradd i'r uwchradd. Hyd yma eleni maent wedi:

- Datblygu fideo sy'n cynnwys plant a phobl ifanc sydd wedi'u mabwysiadu
- Plant a phobl ifanc a arolygwyd am eu profiadau er mwyn llywio
- modiwl hyfforddi.

Bydd AUK yn hyfforddi hyfforddwr o bob un o ardaloedd y consortia addysg a fydd yn cyflwyno hyn i ysgolion yn eu hardal wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen.

Yn fwy cyffredinol dros y 12 mis diwethaf, mae AUK yng Nghymru wedi cynnal 40 o ddiwrnodau hyfforddi a fynychwyd gan 322 o rieni mabwysiadol a 349 o ymarferwyr ar amrywiaeth eang o bynciau yn cynnwys materion addysg, rheoli ymddygiad, iechyd a lles yn ogystal â llawer o bynciau eraill o ddiddordeb i rieni mabwysiadol a gweithwyr proffesiynol. Mae hyn wedi bod o fudd i o leiaf 437 o blant y mae eu rhieni wedi mynychu cyrsiau, yn ogystal â nifer fwy o blant mabwysiedig lle'r oedd eu hathrawon a'u cynorthwywyr addysgu wedi mynychu'r cyrsiau addysg.

Mae'r tîm canolog a'r AUK wedi gweithio gyda'i gilydd i barhau i ddylanwadu ar strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer dysgwyr agored i niwed, gan gynnwys bod yn rhan o'r grŵp strategaeth sy'n goruchwyllo'r gwaith o gynhyrchu cynllun strategol diwygiedig Llywodraeth Cymru.

Mae'r GMC hefyd wedi lansio **taflenni gwybodaeth ar gyfer gweithwyr iechyd proffesiynol** i godi ymwybyddiaeth. Mae'r rhain eisoes wedi cael eu dosbarthu i bob Bwrdd Iechyd a meddygfa Meddyg Teulu ledled Cymru a bwriedir cynnal gwaith dilynol er mwyn sicrhau y cânt eu hyrwyddo gyda mabwysiadwyr a chyrraedd gwasanaethau penodol megis y Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed a chanolfannau plant.

Mae'r tîm canolog hefyd wedi parhau i fod yn rhan o wella'r ymateb ar gyfer **anghenion lles emosiynol plant** gan gynnwys yr ymateb i'r strategaeth 'Cadernid Meddwl' a 'Gyda'n Gilydd ar gyfer Plant a Phobl Ifanc' drwy fynychu'r is-grŵp 'Ymyrraeth a Chydnerthedd Cynnar'. Mae'n braf clywed bod yr olaf, a fydd yn ystyried anghenion plant mabwysiedig o fewn ystod o grwpiau agored i niwed, yn debygol o barhau.

Blaenoriaeth 3: Meddwl Ymlaen

Parhau i gyd-gynhyrchu a defnyddio gwybodaeth o ymgysylltu

Cynhaliwyd y rhaglen Lleisiau Mabwysiadu gennym yn gynnar yn y flwyddyn a ddangosodd y canlynol, yn ogystal â rhai awgrymiadau ynghylch yr hyn y gallai mabwysiadwyr fod eisiau ei wneud i'w gwella

- Mae mabwysiadwyr newydd yn fwy bodlon â gwaith taith bywyd a'r sefyllfa cymorth mabwysiadu gyffredinol er bod gwaith i'w wneud o hyd
- Pryder parhaus o ran y cyswllt, gyda phethau y cytunwyd arnynt yn y llys/leoliad yn gyflym yn dod yn anymarferol. Mae'r rhan fwyaf o fabwysiadwyr am i hyn weithio i'w plentyn ond nid ydynt yn cael eu hannog gan y staff. (Mae cyswllt yn flaenoriaeth eleni)
- Pryder parhaus am gymorth gyda lles emosiynol plant o iechyd a chymorth mewn addysg.

Gweithiom gydag AUK i ddylunio cwestiynau Cymru ar gyfer y Baromedr Mabwysiadu a wnaed yn ystod diwedd y flwyddyn fusnes blaenorol / dechrau'r flwyddyn fusnes hon. Y canlyniad cyffredinol oedd bod y canfyddiadau ar gyfer Cymru yn cymharu'n dda â Lloegr, er gwaethaf y gwahaniaeth o ran ffocws a

buddsoddiad a gafodd Lloegr dros flynyddoedd lawer. Roedd y canfyddiadau'n cynnwys:

- Bod mabwysiadwyr yng Nghymru yn sylweddol fwy tebygol o fod wedi derbyn deunyddiau taith bywyd
- Bod 62% yn cytuno bod cymorth ôl-fabwysiadu a gawsant wedi cael effaith gadarnhaol ar eu plentyn
- Bod 84% yn teimlo, er gwaethaf yr heriau, y byddent yn annog eraill i ystyried mabwysiadu
- Bod mabwysiadwyr yng Nghymru ddwywaith yn fwy tebygol o fod wedi gwneud dewis pendant i beidio â chwrdd ag aelodau'r teulu biolegol (dylanwad gweithiwr cymdeithasol)
- Bod lefel uchel iawn o angen ymhlith plant wedi'u mabwysiadu. Roedd gan 26% ddatganiadau o gymharu â 5% o blant yng Nghymru yn gyffredinol
- Roedd ychydig o dan hanner o'r farn bod yr ystod o ymyriadau cymorth ar gynnig yn rhy gyfyngedig

Mae'r GMC wedi comisiynu adroddiad Cymru yn unig ac mae AUK yn gweithio gyda'r rhanbarthau i gyflwyno'r canfyddiadau.

Gallwn deimlo'n hyderus bod yr hyn yr ydym yn ei wneud yn cael effaith gadarnhaol ar lawer o deuluoedd a bod gwelliannau i'r sefyllfa o gymharu â'r cyfnod cyn-GMC.

Rydym yn falch iawn bod y gwasanaeth 'Connected' newydd ar gyfer plant a phobl ifanc wedi parhau lle daeth y gwasanaeth 'Siarad am Fabwysiadu' i ben ac yn dal i ddarparu gwasanaeth i nifer o blant a phobl ifanc ledled Cymru. Yr ydym yn edrych ymlaen yn eiddgar i ddatblygu hyn yn wasanaeth gwirioneddol i Gymru gyfan.

Defnyddio data o'r system mesur perfformiad ddiwygiedig

Rydym wedi cwblhau'r project newid a bellach mae gennym grŵp llywio sy'n canolbwyntio ar weithredu'n llawn. Mae'r system newydd wedi rhoi'r data i ni ar gyfer adroddiadau chwarterol ac ar gyfer yr adroddiad hwn.

Ynghyd â hyn, rydym yn gweithio i wella'r adroddiadau o'r Gofrestr Fabwysiadu newydd ar gyfer Cymru.

Mae rhanbarthau ac asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol yn ymwneud yn weithredol â'r ddau uchod gyda'u gweithredoedd lleol eu hunain, er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i ddefnyddio data ar bob lefel yn effeithiol.

Gweithio i wella'r fframwaith cyfreithiol, polisi a thystiolaeth sy'n effeithio ar fabwysiadu

Rydym wedi cydweithio ledled Cymru, drwy'r is-grŵp Polisi ac Arfer Gorau i ddatblygu'r canllawiau a'r polisiâu gweithredol i gyflwyno'r **proses 2 gam ar gyfer cymeradwyo mabwysiadwyr** newydd. Mae rhaglen waith ar waith ar gyfer gweddill y flwyddyn.

Yn fwy cyffredinol, mae pob rhanbarth yn gweithio gyda staff gweithredol perthnasol o'u hawdurdodau lleol i wella cysylltiadau a sefydlu ffyrdd amrywiol o weithio.

Mae **'Adolygiad Trefniadau' y GMC** wedi parhau i edrych ar weithredu newidiadau yn deillio o'r cytundeb gan y Bwrdd Llywodraethu yn ystod 2018/19 ei fod yn dymuno i'r GMC symud tuag at fodel gwahanol, yn seiliedig ar gomisiynu ar gyfer y GMC. Mae'r gwaith eleni wedi arwain at uno Grŵp Cyngchori a Bwrdd Llywodraethu'r GMC mewn i un 'Bwrdd Llywodraethu Cyfunol' yn ogystal â rhaglen o waith gyda rhanddeiliaid Llywodraeth Leol er mwyn ystyried cysyniad y model comisiynu a datblygu model swyddogaethol diwygiedig.

Mae un rhanbarth wedi adolygu ei **gytundeb partneriaeth**.

Mae gan y GMC gyfraniad pwysig i'w wneud i'r **Gwaith Lleihau ac Ail-gydbwysio Gofal Plant Diogel y Gofelir Amdanynt**, sy'n cael ei arwain gan Lywodraeth Cymru.

Ers i GMC gael ei chreu mae tua 2,300 o Orchmynion Mabwysiadu wedi eu caniatáu. Ar gyfartaledd dros y 5 mlynedd diwethaf, mae 17% o'r holl blant, lle daeth eu gofal i ben yn ystod y flwyddyn, yn gadael trwy gael eu mabwysiadu.

Mae'r plant hyn yn cael eu symud yn barhaol o'r system derbyn gofal i deuluoedd sy'n darparu canlyniadau da iawn iddynt. Er bod angen buddsoddi mewn cymorth mabwysiadu, mae'r adnoddau ar gyfer hyn yn fach iawn o gymharu â'r hyn sydd ei angen o ran plentyn sy'n dal i dderbyn gofal. Mae nifer yr achosion a'r plant sy'n dychwelyd i ofal yn isel iawn o'u cymharu â'r niferoedd sy'n cael eu lleoli'n llwyddiannus. Felly, mae achos busnes ariannol clir i sicrhau bod pob plentyn sydd â chynllun mabwysiadu yn cael ei fabwysiadu. Mae hyn yn llywio ein gweithgarwch recriwtio.

Annog datblygu dealltwriaeth o'r gweithlu a sgiliau i gwrdd â blaenoriaethau'r GMC.

Mae gan bob rhanbarth ac asiantaeth gynlluniau ar waith i barhau i ddatblygu eu staff, darparu cyfleoedd dysgu ar gyfer paneli a mabwysiadwyr. Mae hyn yn cynnwys ymyriadau therapiwtig penodol megis Ymwrthedd Di-drais (YDD), Theraplay® a chwarae perthynol, ymlyniad a Seicoleg Ddatblygiadol Dyadig (SDdD). Mae'r GMC wedi ariannu un lle ar gwrs SDdD ar gyfer pob rhanbarth/asiantaeth eleni.

Cyfrannodd GMC at ymgynghoriad Gofal Cymdeithasol Cymru ar y Strategaeth Gweithlu Iechyd a Gofal Cymdeithasol newydd.

Tîm Canolog y Gwasanaeth Mabwysiadu
Cenedlaethol
d/I Cyngor Caerdydd,
Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd
Caerdydd, CF10 4UW

Ffôn: 029 2087 3927

e-bost: contact@adoptcymru.com

www.adoptcymru.com